

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری مراقبت ویژه

عنوان

بررسی عوامل خطر مرتبط با پیامد بیماران تحت درمان با پلاسمافرزیس در مرکز آموزشی درمانی شهید

رحیمی خرم‌آباد سال‌های 1393-1400

نگارش

فریبا قاسمی

استاد راهنما

دکتر خدیجه حیدری زاده

استاد مشاور

دکتر پرستو کردستانی مقدم

استاد مشاور آمار

دکتر رسول محمدی

زمستان 1402

چکیده

مقدمه و هدف: پلاسمافرزيس به صورت حذف محتويات پاتولوژيك پلاسما و جايگزين كردن حجم از دست رفته با مايعاتی نظير كريستالوئيد يا كلوئيد تعريف می شود. اين روش درمانی دارای عوارضی از قبيل هماتوم، پنوموتوراكس، هيپوكلسمی، خونريزی، آريتمی، افت فشارخون و ترومبوسيتوپنی می باشد. هدف انجام مطالعه حاضر تعيين عوامل خطر مرتبط با پيامد بيماران تحت درمان با پلاسمافرزيس در مركز آموزشی درمانی شهيد رحيمي خرم آباد در طی سال های 1393-1400 است.

روش کار: اين مطالعه تحلیلی توصیفی گذشته نگر با روش شمارش کامل به بررسی 200 مورد از بيماران بستری تحت درمان پلاسمافرزيس (1040 جلسه) در مركز آموزشی درمانی شهيد رحيمي خرم آباد از سال 1393 تا 1400 پرداخته است. برای تجزيه و تحليل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی و منحنی های کاکس با نرم افزار Stata 25 استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد از نظر جنسیت 58/5٪ زن و 41/5٪ مرد، میانگین سن 42/31 سال، روز بستری 12/18 بود و بیشترین بیماری، خود ایمنی 39/5٪ و پيامد بهبودی نسبی 69/5٪ بود. از نظر ارتباط متغیرها با پيامد مرگ، نتایج نشان داد بين سن ($P=0/014$)، بیماری کرونا ($P < 0/001$)، سطح کلسیم ($P=0/047$)، تعداد جلسات پلاسمافرزيس ($P=0/009$)، FFP ($P=0/020$)، فاصله آخرین جلسه ($P=0/034$) و استفاده از نرمال سالین ($P=0/005$) ارتباط معنی دار آماری وجود داشت.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان داد که تعداد مرگ و مير بيماران تحت درمان پلاسمافرزيس به طور قابل توجهی بیشتر از حد انتظار بوده است، در حالی که پلاسمافرزيس مشابه دياليز روشی است که کاملاً توسط پرستار انجام می شود و با انجام صحيح تر و با عوارض کمتر و با دانستن استانداردهای قبل، حين و بعد از عمل می تواند موثرتر باشد. بررسی ها نشان داد سطح کلسیم و آلبومين خون قبل از پلاسمافرزيس و میزان جايگزينی دقيق مایع در طی فرآیند از عواملی هستند که مستقیماً با عوارض پلاسمافرزيس مرتبط هستند. کلیدواژه ها: پلاسمافرزيس، عوارض پلاسمافرزيس، مرگ ومير.